

Parazitlerin Beslenme ve Metabolizmaları

Parazitler besinlerini;

- 1) Adsorbsiyon
- 2) Fagositoz (katıların alımı)
- 3) Pinositoz (sıvı alımı)
- 4) Ağızdan alma

İNSAN PARAZİTLERİ

1) Protozoolar----->a) Sarcocystis

b) Apicomplexa

c) Microspora

d) Ciliophora

2) Metazoonlar

A) Solucanlar----->1) Trematodlar (Fasciola)

2) Sestodlar (Tenia)

3) Nematodlar (Ascaris)

B) Eklem Bacaklılar

Parazitin Konak Üzerindeki Etkisi

Bu etki parazitin cins , tür, virulansı, sayısı , yerleştiği yer, vücutta çoğalıp çoğalmadığı ve konağın savunma mekanizmasına bağlı değişmesine rağmen;

1)Konağın beslenmesini bozar: Konağın yetersiz ve dengesiz beslenmesine yol açar, besinlerin sindiriminde ve emiliminde bozulmalar olur. Konakta iştah açılması ya da kapanması olur.

2)Dokularda yayılma yapar: Parazit koagülaz, proteinaz, mukopolisakkaridaz enzimleri ile doku ve hücreleri eriterek yayılır örn ;*Entamoeba histolitica*

3)Tıkanıklık yapar: Örn; *Ascaris* ve *Tenya* bağırsak, safra kanalı, apandisi, solunum yollarını tıkayabilir.

4)İrkilmeye yol açmak: Bulunmaması gereken organlara , dokulara yerleştiğinde konak dokusunda irkilme ve tepkiye neden olur. Örn; *Enterobius vermicularis* kadın genital organlarına geçince parazit etrafında granülomlara neden olur.

5)Dokuların zedelenmesi: Daha çok buldukları organ ve dokuya beslenmek için yapışan ve onları parçalayan çengelli solucandır; sestodlarda görülür.

6)İmmuno-patolojik olaylara neden olur: Parazit antijenine karşı oluşan antikordur.

7)Yapı bozukluğu yapar: Yangı, metaplazi, hiperplazi ve neoplaziye neden olur.

8)Alerji

Parazitin Konağa Etki Etmesini Etkileyen Faktörler

1)Konağın türü: parazitin yerleşmesinde konağın türü önemlidir.

2)Konağın ırkı: Parazitin o konağa yerleşmesine engel olabilir.

Örn; zenciler (Duffy kan(-) grubunda olduklarından) *Plasmodium vivax* enf dirençlidir.

Glu -6-PO₄ dihidrogenoz eksikliği olan kişiler ise *P.falciparum*'a dirençlidir.

3)Konağın yaşı: Bazı parazitler genellikle çocukluk döneminde görülür

Örn: (Giardia)

4)Konağın beslenme alışkanlığı: Protein ağırlıklı beslenenlerde bağırsak parazitlerinin yerleşmesi olumsuz yönde, KH'la beslenenlerde ise olumlu yönde etkilenir ayrıca çiğ ya da az pişmiş etle beslenenlerde toksoplazmoz, teniyoz, çıplak ayakla toprakta dolaşanlarda ise çengelli solucan enf. fazla olacaktır.

Parazitik Enfeksiyonda Belirtiler

Ateş ↑, metabolizma ↑, solunum ↑, lökositler ↑, kansızlık, kilo kaybı olabilir. Yerleştiği yere göre belirti verir. Merkezi

sinir sistemine yerleřtiyse orada, solunum sistemine yerleřtiyse de orada etki /belirti verir.

Parazitik enfeksiyonların başlangıcı viral/bact enfeksiyonu gibi ani değil sinsidir.

TANI

1)Klinik tanı: Hastanın öyküsünde yola çıkılır

2)Laboratuvar tanısı

A)Direkt Etiyolojik tanı: Dışkı, idrar, kan, balgam, vücut sıvıları biyopsi, otopsi, ponksiyon örneklerinde parazit ya da parazit ürününün varlığı araştırılır.

a)Direkt lam –lamel arası inceleme

b)Boyalı kalıcı preparat yapma

c)Kültür yapma

d)Deney hayvanları ile

e)DNA, antijen vb araştırılması

B)İndirect etiyolojik tanı: Parazit antijenine karşı oluşan antikor yada hücre sel duyarlılığın saptanması

TEDAVİ

Anti-paraziter kemoterapotiklerle, cerrahi yöntemlerle ya da florayı değiştirecek tedavi yapılır.

Anti-paraziter kemoterapotikler :

***Nükleik asit sentezine**

***Protein sentezine**

***KH sentezine**

***Antigonistik etki vb. yollarla olur**

KORUNMA

***Kaynađa yönelik**

***Çevre sağlığına yönelik**

***Halkın bilgilendirilmesine ve eğitime yönelik olmalıdır.**